

III col·loqui internacional del projecte *Mimesi*

LA POÈTICA DE LA IL·LUSTRACIÓ: RAÓ & CÀNON

Universitat de Barcelona 6|7 octubre 2011

BON GUST I ESTIL

La regulació del bon gust: de Muratori a Sempere i Guarinos

Antoni Lluís MOLL (Universitat de Barcelona)

El concepte de *gust*, *bon gust* (o, per negació, *mal gust*) esdevé una noció transversal de les poètiques de la Il·lustració. Encara que el terme apareix inicialment lligat al marc epistèmic i estètic del Barroc (per exemple en Baltasar Gracián), el paradigma racional i preceptista il·lustrat el carrega de nou significat i el converteix en criteri determinant de la crítica literària, especialment lligat a qüestions estilístiques.

La ponència ressegueix el terme i les accepcions del *bon gust* en alguns exemples significatius de la poetologia de la Il·lustració, fent especial atenció als textos d'autors d'àmbit lingüístic català. La tesi principal que defensa és que, més enllà de les definicions sensualistes inicials i de la transversalitat del concepte al llarg d'èpoques diferents, hi ha una assumpció racionalista i normativa del *gust* dins de la Il·lustració, que és definible i aillable en termes estilístics. I, sobretot, que el converteix en un altre dels conceptes d'època que defineixen i singularitzen la poètica de les Llums.

Una altra tesi secundària vertebrada el discurs del treball: com ja s'ha demostrat per a altres salts conceptuals i per a altres marcs epicals, la teoria literària de la cultura catalana no queda al marge del canvi de paradigma. És cert que no es constitueix com a tal en centre generador d'idees, però sí que esdevé un receptor creatiu de les noves nocions europees. Potser caldria destacar especialment un nucli il·lustrat valencià de generacions diverses (Gregori Maians, Joan Andrés, Joan Sempere i Guarinos) com a autors més representatius d'aquesta capacitat d'assumpció dels nous paràmetres poètics italians i francesos per integrar-los en el discurs local.

Per construir la ponència s'han pres com a fita dos textos que expliquen el salt cap a una redefinició de la noció de gust. En un extrem les *Riflessioni sopra il buon gusto...* (1708) de Ludovico Antonio Muratori, a cavall encara del marc conceptual barroc; i en l'altre, la versió que en va fer Joan Sempere i Guarinos, les *Reflexiones sobre el buen gusto...* (1782), que rellegeix Muratori des de la nova òptica il·lustrada. En l'entremig analitzarem també, amb voluntat més paradigmàtica que no pas exhaustiva, algunes altres mostres de poètica hispànica: Ignacio de Luzán, Gregori Maians i Joan Andrés.